

Borgermøde om miljøregulering af RGS Nordic - med fokus på spildevandsudledning til Agersø Sund

Tid og sted

Tirsdag 13. april 2021 kl. 16-18. Mødet var et videomøde og krævede tilmelding.

Deltagere

Udvalgsformand Jørgen Grüner, miljøplanlægger Martin Poulsen, miljømedarbejder Nikolaj Mikkelsen, seniorprojektleder Jesper Dannisøe fra DHI, tilmeldte interesserede borgere.

Ordstyrer

Journalist Helge Wedel, Sjællandske var ordstyrer på borgermødet.

Spørgsmål fra chatten og svar

Spg: Nu er jeg 66 år gammel, men da jeg fiskede langs Storebæltskysten da jeg var 20 år gammel kunne jeg fange op til 100 torsk på en forårsaften fra kysten. Nu kan jeg intet fange bortset fra vores gæster - Markrel, Hornfisk, og Sild. og en enkelt Havørred som vi selv producerer. Og faldsiskebestande er også faldende. Hvordan har myndighederne dokumenteret denne katastrofale tilbagegang?

Svar: Miljøafdelingen er ikke bekendt med, at der er foretaget fiskeundersøgelser i forbindelse med udledningen. DTU Aqua foretager dog løbende undersøgelser af de kystnære farvande. Den seneste nøglefiskerapport fra 2020 er lagt på kommunens hjemmeside under "Spildevand ved Agersø Sund".

Spg: Hvis udfordringen er at vi sender det "rensede vand" ud i havet og værdien er at vi er dygtige til at rense olievand i dk. Kan vi så ikke bare sende det behandlede olie hjem med deres skib igen så?

Svar: Det er et landspolitisk spørgsmål.

Spg: Har DHI rådgivet og modtaget betaling fra RGS tilbage i 2008 i forbindelse med miljøgodkendelsen og DHI efterfølgende har rådgivet RGS?

Svar: Ja, DHI har arbejdet for RGS i forbindelse med de tidligere udledningstilladelser. Desuden gennemfører DHI som akkrediteret og DANAK -godkendt laboratorium økotox tests 2 gange om året for RGS.

Spg: Er DHI inhabil?

Svar: Miljøafdelingen anser ikke DHI som værende inhabil.

Spg: Vil I forklare initialfortyndingen på 70 i vandet og om I mener at forureningen er forsvundet, når man har fortyndet den? Og hvorfor er der valgt 70, når normalen er mellem 10 og 50?

Spg: Mener I forureningen forsvinder blot fordi den fortyndes?

Svar: Udledningstilladelser direkte til havet beregnes oftest ved at undersøge fortynding i nærfeltet. Et nærfelt fastlægges ud fra strømninger og fortynding. Initialfortyndingen blev i 2002 fastlagt til ca 70 X i nærheden af udledningspunktet. Med 70 x fortynding vil en udledningskoncentration på fx 70 g/l medføre en koncentration efter initialfortynding på 1 g/l. Fortyndingszoner fastlægges idag i forhold til de enkelte stoffer og hvilke koncentrationer, der er i forvejen i området. For visse stoffer ser man også på, hvordan de opfører sig i forhold til bundfældning og om de optages i biota.

Der arbejdes således med at vurdere hvad der er plads til. Tilladte koncentrationer gives på basis af den lovgivning, der dækker udledninger. Bekendtgørelse om udledning af særlige stoffer bygger på EU og nationale krav. Det er korrekt at fortynding ikke er det samme som at stof forsvinder, men man sikrer, at de udledes i en koncentration, der ikke forårsager miljømæssige konsekvenser.

Spg: I 2015 målte DHI en PFOS udledning fra RGS, der var 6.000 gange større end miljøkvalitetskravene. Hvorfor skete der ikke noget?

Svar: Miljøstyrelsen udmeldte i 2006 et forslag til PNEC på 2.500 ng/l for PFOS. Det var denne værdi, som blev brugt i vurderingen i miljøgodkendelsen. Grundet den relative høje PNEC-værdi, som RGS Nordic ikke havde/har problemer med at overholde, blev der ikke fastsat en grænseværdi for PFOS i udledningen. Som det fremgår af bekendtgørelse nr. 1070 fra 2015 og nr. 1625 fra 2017 finder miljøkvalitetskrav for PFOS anvendelse fra 22. december 2018. Miljøkvalitetskravene for PFOS indarbejdes i den kommende revision af miljøgodkendelsen. Efter målingen i 2015 gentog RGS Nordic målingen for PFOS, som viste et indhold på 100 ng/l, svarende til hvad man finder i overfladevand fra industriområder.

Spg: vedrørende proportionalitetsprincippet, - hvordan foretages afvejningen mellem miljø og økonomi?

Svar: Der findes ikke et bestemt forhold. Det er altid en konkret vurdering i hver enkelt sag.

Spg: Er det korrekt at Norge har oplyst, at de selv kan rense spildevandet NU?

Svar: Miljøafdelingen er ikke bekendt med, at Norge har meddelt, at de selv kan rense spildevandet.

Spg: Hvorfor ønsker man at behandle olie spildprodukter i Danmark for andre lande og hvorfor ønsker andre lande at benytte Danmark til dette, hvis ikke det er fordi at vi har en lavere pris end andre udbydere på markedet?

Svar: Det er et landspolitisk spørgsmål, som Miljøafdelingen ikke kan svare på.

Spg: Har man målt på fiskebestanden, inden man startede udledning, og evalueres der løbende?

Svar: Miljøafdelingen er ikke bekendt med, at der er foretaget fiskeundersøgelser i forbindelse med udledningen. DTU Aqua foretager dog løbende undersøgelser af de kystnære farvande. Den seneste nøglefiskerapport fra 2020 er lagt på kommunens hjemmeside under "Spildevand ved Agersø Sund".

Spg: Hvor mange m³ grundvand bruger RGS om året?

Spg: Hvordan ser det ud med prognosen for grundvand? Er der uendelige mængder tilbage? Vil RGS aldrig komme til at trække grundvand fra reservoirer tættere på Skælskør? HVAd sker, hvis et grundvandsreservoir suges tørt? osv Kan vi få lidt (kortfattet og relevant) viden om grundvandsforbruget?

Svar: Det gennemsnitlige vandforbrug i perioden 2015-2020 var ca. 530.000 m³. Grundvandet "gendannes" hele tiden, når det regner – primært i vinterhalvåret, hvor nedbøren er væsentlig større end fordampningen. Klimaændringer med mere nedbør i vinterhalvåret vil sandsynligvis føre til en øget grundvandsdannelse. Man regner overordnet set med, at man kan udnytte 35 % af grundvandsdannelsen til vandindvinding (retningslinje 38, pkt. c i Vandplanerne fra 2009). Resten af den årlige grundvandsdannelse skal gå til at sikre vand i vandløb og vådområder.

Et grundvandsreservoir er et jordlag, f.eks. grus, hvor vandet kan bevæge sig rimeligt hurtigt (modsat jordlag af ler, hvor vandet kun kan bevæge sig meget langsomt). Grundvandet befinder sig i alle de små hulrum mellem gruskornene. Det vil i praksis være umuligt at suge et dybtliggende grundvandsreservoir tørt, men vandtrykket i reservoiret kan falde betydeligt, hvis der oppumpes store mængder vand. Det vand, som RGS indvinder, bliver leveret af Stignæs Vandindvinding I/S (SVIS).

SVIS har tilladelse til at indvinde vand fra i alt 11 boringer (nærmeste boring ligger ca. 1 km. sydøst for Skælskør). SVIS vil kun komme til at indvinde vand nærmere Skælskør by, hvis de søger og får tilladelse til det.

Spg: Tages der bundprøver i sedimentet hvor RGS-Nordic udleder? Er der tilgængelige resultater?

Spg: DHI oplyser at der udledes i vanddybde 9-10meter. Har man bundoptagelser fra området omkring udløb, som man f.eks. kan sammenligne med optagelser fra områder 1km. derfra?

Spg: Men viser livet på havbunden tegn på skader?

Svar: I forbindelse med revision af miljøgodkendelsen bliver der udtaget sedimentprøver. Miljøafdelingen har ikke kendskab til videooptagelser ved udledningpunktet.

Spg: Hvad er niveauet af PFOS i storebælt nu?

Spg: Hvad er minimumskravene for PFOS?

Svar: Det generelle miljøkvalitetskrav for PFOS i havvand er 0,13 ng/l. Det maksimale miljøkvalitetskrav er 7.200 ng/l. For biota (fisk) er miljøkvalitetskravet 9,2 µg/kg vådvægt. Miljøafdelingen har ikke kendskab til målinger af PFOS i Storebælt, men der foretages målinger i skrubber ved den nordlige del af Agersø. Her der senest i 2018 målt 2,28 µg/kg vådvægt.

Spg: Et spørgsmål i et valgår: er der nogle af politikerne I Slagelse Kmm, som vil arbejde for at få RGS lukket eller evt blot at de ikke længere skal foretage disse rensninger?

Svar: Det er et politisk spørgsmål som Miljøafdelingen ikke kan svare på.

Spg: Ville det ikke være rettidig omhu at RGS af sig selv levede op til tidens krav - fremfor at henvise til daværende lovgivning?

Svar: Det er et politisk spørgsmål, som Miljøafdelingen ikke kan svare på.

Spg: Når fiskerne siger, at der ikke er fisk og livet på havbunden er ikke eksisterende .... Bør Slagelse Kommune da ikke udvise rettidig omhu og undersøge sagen ? Det lyder somom at kommunens stab har lukket sig inde i deres krystaltårn og dækker sig ind bag love og paragraffer. Hvis man undersøgte sagen ville man måske kunne opdage hvad der foregår !

Svar: Det er et politisk spørgsmål, som Miljøafdelingen ikke kan svare på.

Spg: Et er hvad problemer vi har med udledninger i Danmark - hvorfor skal vi også slå med Norges affald, når nu de godt kan selv?

Svar: Det er et landspolitisk spørgsmål, som Miljøafdelingen ikke kan svare på.

Spg: Hvilke principper arbejdes der efter når proportionaliteten vurderes.

Svar: Der arbejdes efter proportionalitetsprincippet, som betyder, at miljømyndighederne altid skal være opmærksomme på, at de krav de stiller, skal stå i et rimeligt forhold til den aktuelle forureningsrisiko.

Spg: Hvor hyppigt at skal kulfilter skiftes, når der udledes med høj hastighed som på RGS?

Spg: Ved man hvornår prøver bliver taget ift. skiftning af kulfiltre?

Spg: Er det ikke rigtig at kulfilter kun virker ved helt rent vand?

Spg: Fjerner aktivt kul alting, så der renses til 0?

Svar: Filtrene er installeret således, at der er en maks. hastighed over dem, for at sikre tilstrækkelig opholdstid. Der er online måling af TOC (total organisk indhold). Endvidere udtages der løbende driftsprøver efter kulfilter til kontrol af gennembrud af stoffer. På den måde identificeres det, hvornår et kulfilter skal skiftes.

Kulfilterrensning anvendes ikke kun på "rent vand" men også på spildevand fra renseanlæg. Det er dog vigtigt, at slampartikler fjernes. Derfor bliver spildevandet mikrofiltreret (10 µm) inden det ledes til kulfilter. Derudover bliver de jævnlige skyllet, således at ophobet partikler fjernes og de kan adsorbere mere.

Filtrene kører i serie med to filtre i hver serie (2x6) og der skiftes kun et ad gangen, således opnås der lave værdier og samtidig optimal udnyttelse af filtrets kapacitet.

Kulfiltre renses ikke 100 % på alle stoffer.

Spg: Hvorfor sender man ikke restproduktet, efter rensningen, tilbage til producenten, fx Norges til Norge, som så kan dumpe det i Atlanten? Vores farvande synes at være de mindst egnede. Mao ekstremt sårbare.

Svar: Det er et landspolitisk spørgsmål, som Miljøafdelingen ikke kan svare på.

Spg: Slagelse Kommune har lavet miljøtilsyn, ifølge Slagelse Kommunes oplysninger til DMA 1 gang i 2016 1 gang i november 2020 og 2 gange i 2021 er det nok tilsyn?

Svar: Slagelse Kommune har lavet væsentlig flere tilsyn. Kontakt Miljøafdelingen for vejledning i søgning på DMA.

Spg: Er disse stoffer farlige for de badende på Omø og Agersø ? Ødelægger denne udledning turistrhvervet på Agersø og Omø ?

Svar: Udledningen af stoffer fra RGS Nordic vil ikke påvirke badevandet på Omø eller Agersø. Miljøafdelingen er ikke bekendt med, at udledningen skulle have påvirket turismen på øerne.

Spg: Hvordan ville målingerne se ud, hvis man undlod at importere udlandets/olieindustriens spildevand?

Svar: Spørgsmålet kan ikke besvares, da det vil kræve "hypotetiske" målinger. Dog vil den samlede udledte stofmængde falde.

Spg: I udledningstilladelsen fra 2008 angives en grænseværdi for koncentrationen af PFOS, der er ca. dobbelt så stor som koncentrationen i vandet fra Korsør, Gælder denne grænseværdi stadig?

Svar: Miljøstyrelsen udmeldte i 2006 et forslag til PNEC på 2.500 ng/l for PFOS. Det var denne værdi, som blev brugt i vurderingen i miljøgodkendelsen. Grundet den relative høje PNEC-værdi, som RGS Nordic ikke havde/har problemer med at overholde, blev der ikke fastsat en grænseværdi for PFOS i udledningen. Som det fremgår af bekendtgørelse nr. 1070 fra 2015 og nr. 1625 fra 2017 finder miljøkvalitetskrav for PFOS anvendelse fra 22. december 2018. Miljøkvalitetskravene for PFOS indarbejdes i den kommende revision af miljøgodkendelsen. Efter målingen i 2015 gentog RGS Nordic målingen for PFOS, som viste et indhold på 100 ng/l, svarende til hvad man finder i overfladevand fra industriområder.

Spg: Er i besiddelse af en øko toksisk rapport fra 2005 fra RGS som viser akut giftig - kan dette forklares?

Svar: Miljøafdelingen har ikke kendskab til den omtalte økotokstest. Den er historisk og fra den periode, hvor Vestsjællands amt var myndighed.

Spg: Slagelse Kommune har oplyst at 10 års fristen skal gælde fra 2008 og ikke fra 2013?

Svar: Miljøgodkendelsen er gældende fra 2013, men revisionsfristen regnes fra 2008.

Spg: Hvornår fik I meddelelse fra Miljøstyrelsen omkring PFOS grænseværdien - var det ikke i 2013?

Svar: Miljøafdelingen har ikke modtaget orienteringer fra Miljøstyrelsen om PFOS. Miljøafdelingen bliver bekendt med kommende miljøkvalitetskrav for PFOS (og andre stoffer) primo 2015, hvor DHI orienterer om et EU-direktiv.

Spg: Vi har vel forstået PFOS udledt både fra Brandskolen er et problem for havmiljøet. Mener I ikke at PFOS er et problem for havmiljøet, hvis det udledes fra RGS?

Svar: Udledning af PFOS er relevant at vurdere i alle udledninger. Det gælder både punktkilder men også diffuse kilder.

Spg: Hvorfor mener I, alt liv er forsvundet?

Spg: Når fødekæden i vandet er ødelagt går det lang tid inden den kommer op igen især når forureningen fortsætter. Der er vidner på at der i 1990-erne drev en masse døde fiskeyngel og muslinger op på strandene inden for udløbet af RGS. Fiskedøden kan stamme helt der fra?

Svar: Der vil i efteråret 2021 blive afholdt en miljøkonference, som bl.a. vil omhandle miljøtilstanden i de danske kystevand, herunder Agersø Sund. DTU Aqua foretager løbende undersøgelser af de kystnære farvande. I deres nøglefiskerapport kan man læse om tilstanden for fiskeriet i de kystnære områder. Den seneste nøglefiskerapport fra 2020 er lagt på kommunens hjemmeside under "Spildevand ved Agersø Sund".

Spg: Jeg mangler et generelt billede af miljøfremmede stoffer i Agersø Sund og Storebælt både fra RGS, SK-forsyningen og udsivning fra Noret. Altså hvad er niveauerne nu og kan vi trygt sende vores børn i bølgen blå?

Svar: På kommunens hjemmeside under "Spildevand ved Agersø Sund" er der bl.a. lagt analyserapporter fra RGS Nordic's udledninger. Endvidere er det muligt på RGS Nordic's hjemmeside, at se udledningstal i deres miljøreddegørelse. Der bliver ikke målt for miljøfarlige stoffer i SK Forsynings udledninger fra renseanlæg. Hvis der ønskes særlige udsivningsdata fra Noret, kan der rettes henvendelse til Miljøafdelingen. Af forsigtighedshensyn frarådes badning i Korsør Nor indtil videre, ellers kan man trygt bade på Slagelse Kommunes badestrande.

Spg: Kan man ikke bruge havvand til processerne og ikke grundvand?

Svar: RGS Nordic anvender grundvand til at få saltholdigheden ned. Da havvand indeholder salt, kan det ikke anvendes i processen.